

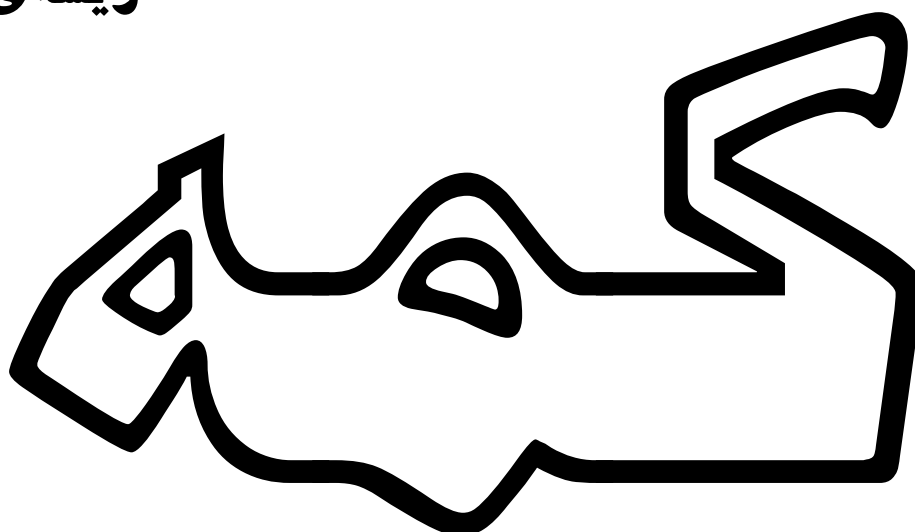

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۴۵۵

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۴۵۵، «کمه» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «کمه» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «کمه» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۴۵۵
ریشه	کمه
تعداد تکرار	۲
تعداد مشتقات	۱
تعداد ریشه مرتبط	۵۱

فهرست مشتقات

۱. الأُكْمَةُ (۲)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۴۳. مریم (۱)	۳۳. علم (۱)	۲۲. حی (۱)	۱۱. اید (۱)	۱. اذن (۶)
۴۴. مهد (۱)	۳۴. عیسی (۱)	۲۳. خرج (۱)	۱۲. ائی (۲)	۲. اسرائیل (۲)
۴۵. موت (۲)	۳۵. قدس (۱)	۲۴. خلق (۲)	۱۳. ایی (۲)	۳. اکل (۱)
۴۶. نبء (۱)	۳۶. قول (۲)	۲۵. نخر (۱)	۱۴. برء (۲)	۴. الله (۳)
۴۷. نعم (۱)	۳۷. کتب (۱)	۲۶. ذکر (۱)	۱۵. برص (۲)	۵. اله (۳)
۴۸. نفع (۲)	۳۸. کفر (۱)	۲۷. ریب (۱)	۱۶. بنو (۳)	۶. امن (۱)
۴۹. هیء (۲)	۳۹. کفف (۱)	۲۸. رسل (۱)	۱۷. بیت (۱)	۷. انجیل (۱)
۵۰. ولد (۱)	۴۰. کلم (۱)	۲۹. روح (۱)	۱۸. بین (۲)	۸. انس (۱)
۵۱. وله (۳)	۴۱. کهل (۱)	۳۰. سحر (۱)	۱۹. توراة (۱)	۹. انن (۳)
	۴۲. کون (۳)	۳۱. طیر (۴)	۲۰. جیء (۲)	۱۰. اوی (۲)
		۳۲. طین (۲)	۲۱. حکم (۱)	

فهرست آیات

۱. {آل عمران - ۴۹} وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطَّيْرِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُتْرَى الْأُكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدْخُرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ
۲. {المائدة - ۱۱} إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ادْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخَلَّقُ مِنَ الطَّيْرِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي وَتُتْرَى الْأُكْمَةَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ